2. PROGRAMMAVERANTWOORDING GEZONDHEID

2.1. Algemeen

Ook 2021 stond in het teken van Covid-19. In een aparte paragraaf legt GGD Fryslân hierover verantwoording af. Ondanks Covid-19 heeft de reguliere GGD hard doorgewerkt aan het realiseren van de doelstellingen. Uit de evaluatie van het meerjarenbeleidsplan komt naar voren dat GGD een groot deel van de doelstellingen heeft gerealiseerd. Nog niet gerealiseerde activiteiten en projecten zijn ondergebracht in doorlopende programma's en projecten. In 2021 en 2022 halen we de input op voor het nieuwe meerjarenbeleidsplan. Daarbij is 2022 ook nog een uitvoeringsjaar van het huidige meerjarenbeleidsplan (2019-2022).

Niet alle resultaten staan in het jaarverslag vermeld en worden daardoor soms uit het oog verloren. Desalniettemin zijn we trots dat we ondanks Covid-19 heel veel hebben gerealiseerd. Soms juist door Covid-19 en soms door gewoon door te gaan, zijn mooie initiatieven en projecten tot stand gekomen.

De Friese Preventie Aanpak belooft een sterke kapstok voor preventie. Samen met andere partijen is het fundament dit jaar gelegd.

Vanuit Zorg en Veiligheid dragen wij bij aan de maatschappelijke voorwaarden voor een gezond en veilig leven voor alle inwoners van Fryslân gedurende hun gehele levensloop. De visie van waaruit we dit doen is dit jaar vastgesteld.

De uitvoering van het programma JGZ 3.0 dat als doel heeft de jeugdgezondheidszorg te kantelen van aanbod gestuurd naar behoeftegericht werken, is verlengd wegens Covid gerelateerde vertraging

In 2021 bracht GGD Fryslân met een interne denktank de effecten van covid op de publieke gezondheid in beeld. De resultaten deelden wij zowel ambtelijk als bestuurlijk. Gemeenten en ketenpartners konden deze kennis en inzichten gebruiken voor subsidieaanvragen bij het Rijk (200 miljoen). Het Rijk stelde deze subsidies beschikbaar lokale welzijns- en gezondheidsinitiatieven te versterken en uit te breiden. Deze richten zicht op de jeugd en kwetsbare groepen, gezonde leefstijl en het onderwijs.

Zowel het Klant Contact Centrum als de Advieslijn kregen in 2021 een meer dan gemiddelde hoeveelheid aan vragen. Vragen over Covid waren oververtegenwoordigd. Vooral de status van het 'gele boekje' (vaccinatieboekje dat internationaal gebruikt wordt als inentingsbewijs), leverde veel vragen op.

Door extra personeel in te zetten, lukte het om goed bereikbaar te blijven. Uit onderstaande grafiek blijkt dat er ten opzichte van 2019 een (flinke) stijging heeft plaatsgevonden in het aantal telefoontjes.

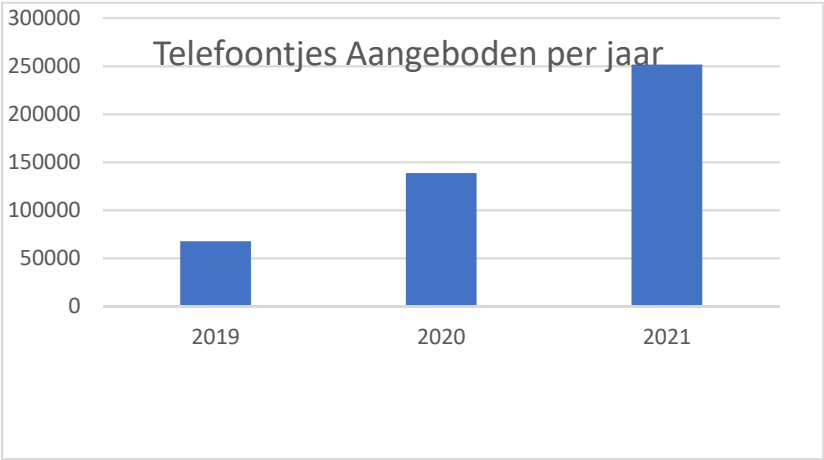

In 2021 zijn geen wisselingen geweest in de bestuurs- en agendacommissie. Zowel de agendacommissie als de bestuurscommissie zijn in 2021 vier keer (digitaal) bijeengeweest.

In overeenstemming met de vastgestelde begroting 2021 is de verantwoording ingedeeld volgens de bekende vier pijlers:

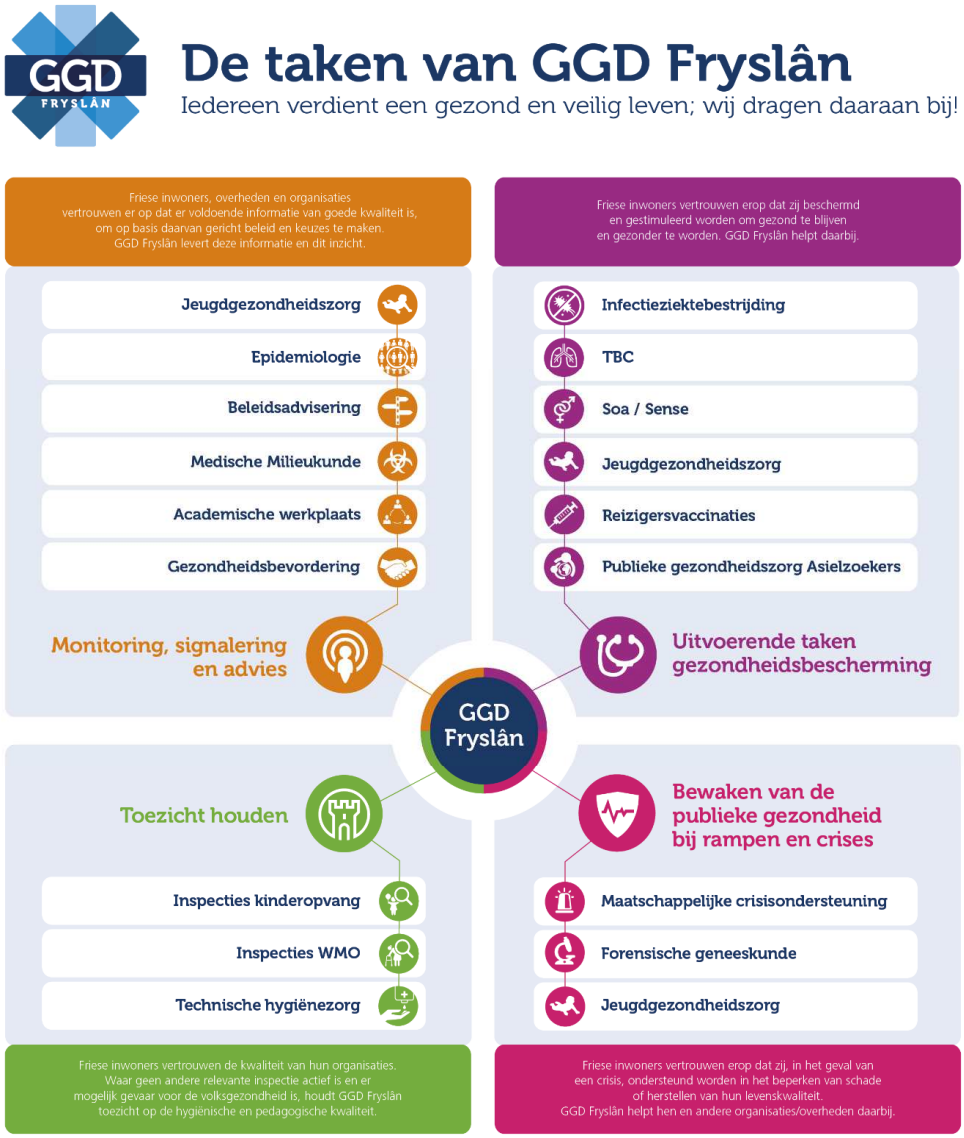

Een overzicht van deze taken en hun wettelijke grondslag is opgenomen als bijlage.

2.2. Pijler 1: Monitoring, signalering en advies

Indicatoren

In 2018 heeft de bestuurscommissie Gezondheid, tegelijkertijd met het meerjarenbeleidsplan, per jaar indicatoren vastgesteld. De indicatoren zijn ingevuld met de laatst bekende cijfers.

De indicatoren voor deze pijler:

Percentage volwassenen dat rookt:

Het percentage volwassenen dat rookt in 2020 is gedaald ten opzichte van 2016. Het percentage daalt nog steeds. Landelijk daalt het sinds 1990, zowel bij mannen als vrouwen en in alle leeftijdsgroepen. Het percentage rokende vrouwen daalde minder snel dan het percentage rokende mannen.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen dat rookt	18	21

Percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt:

Het percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt, blijft sinds 2016 onveranderd. Landelijk is er bij zowel mannen als vrouwen in alle leeftijdsgroepen qua overmatig alcoholgebruik sinds 2014 een daling te zien. Uitzondering hierop zijn de jongvolwassenen (18 t/ 34). Hier is alleen bij de mannen een daling te zien.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt	18	18

Percentage volwassenen met matig overgewicht en obesitas:

Het landelijk percentage volwassen mannen en vrouwen dat matig overgewicht of obesitas heeft, steeg sinds 1990. Bij mannen is de stijging groter. Obesitas is zelfs verdubbeld sinds 1990. In Friesland is er vooral een stijging te zien bij vrouwen in de leeftijdsgroep 50-64 jaar.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen met matig overgewicht	36	37
Percentage volwassenen met obesitas	15	13

Bovenstaande cijfers worden verkregen via epidemiologisch onderzoek. Deze komen uit het uitgevoerde monitoronderzoek onder volwassenen en ouderen.

Jeugdgezondheidszorg
De basis van de jeugdgezondheidszorg is ondanks de impact van Covid goed uitgevoerd. Met goede bezochte webinars en nieuwsbrieven in het voorjaar van 2021 investeerden we in meer collectieve digitale preventie. In het schooljaar 2020/2021 kon niet alles worden uitgevoerd. Conform afspraken met de bestuurscommissie is in september 2021 gestart met het inhalen van deze achterstanden. Dit loopt door tot het einde van het schooljaar in juni 2022. Op het Voortgezet Onderwijs besteedden we extra aandacht aan het mentaal welbevinden van jongeren.

Programma JGZ 3.0
Het programma JGZ 3.0 heeft in 2020 en 2021 ernstige vertraging opgelopen. Toch heeft het programmateam doorgewerkt aan de operationalisering van de innovatie-agenda (2018) en het koersdocument (2020). Er is geleerd van de pilots die zijn gedaan en er is een goed beeld van stappen die JGZ moet gaan zetten. Centrale vragen waarop een antwoord is geformuleerd:

- wat is er nodig om de gestelde resultaten te halen
- welke mensen en middelen hebben we hiervoor nodig
- hoe kunnen we het uitzetten in tijd?

De komende twee jaren ligt de focus op behoeftegericht werken en digitaliseren.

In de bestuursvergadering van 17 juni 2021 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het voorstel om de looptijd van het programma JGZ 3.0 met een jaar te verlengen (t/m 2024). Ook stemde de commissie in met het voorstel om de door Covid onbenutte middelen uit de afgelopen jaren van 2022 tot en met 2024 in te zetten voor de uitvoering van het programma JGZ 3.0.

Epidemiologie
De geplande analyses en onderzoeken hebben doorgang gevonden. In 2020 is de data over de gezondheidssituatie onder volwassenen en ouderen verzameld. De analyses en duiding hiervan hebben wij in 2021 voor de Friese gemeenten uitgevoerd.

De situatie onder jongeren brachten we in beeld door via scholen vragenlijsten te sturen. Om een beeld te krijgen van het effect van corona is 1 x per 6 weken panelonderzoek uitgevoerd over gedrag en welbevinden.

Verder is een analyse gemaakt van de impact van corona op de publieke gezondheid. Vooral bij jongeren en adolescenten lijkt de impact op de mentale gezondheid en leefstijl groot. Gemeenten gebruikten de resultaten van de Friese GGD-epidemiologen om hun beleid aan te passen en/of als argumentatie om aanspraak te kunnen doen op extra overheidssubsidies.

Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG)
Er zijn 5 bachelor - en 4 masteronderzoeken afgerond. Een aantal daarvan is rechtstreeks gekoppeld aan de Friese Preventie Aanpak (FPA). Eén bachelor onderzoek is gekoppeld aan het programma JGZ 3.0. Vanaf september 2021, doorlopend in 2022, zijn er 20 nieuwe onderzoeken gestart en/ of gepland. In 2021 zijn er ook vier regionale kennisbijeenkomsten georganiseerd en werd aan diverse landelijke kennisbijeenkomsten een bijdrage geleverd. De Onderzoeksagenda Aletta Fryslân is voorbereid, opgesteld en vastgesteld in de stuurgroep.

Een overzicht van de bijdragen van de AWPG aan FPA en Vitale regio Fryslân:

Seker en Sun
Het project Seker en Sun, onderdeel van de AWPG, was in 2021 gericht op twee pilots en op de bestuurstafel. De twee pilots zijn: Flexibilisering van onderwijs voor zijinstromers (Noordoost Fryslân) en Netwerkvorming positieve gezondheid (Lemmer). Door Covid hebben beide pilots vertraging opgelopen. Dit heeft geleid tot een gehonoreerde aanvraag voor verlenging tot juli 2022.

De middelen voor deze pilots worden onderling herverdeeld zullen worden ingezet op "welzijn op recept" binnen het netwerk positieve gezondheid.

De bestuurstafel is in 2020 opgericht en in 2021 tweemaal bijeengekomen. Doel van de bestuurstafel is de samenwerking in Friesland bevorderen om het dreigende zorg-infarct het hoofd te bieden. Vergrijzing en ontgroening zullen zorgen voor meer zorgvraag en gebrek aan personeel bij ongewijzigd beleid. In 2021 heeft de bestuurstafel aandacht besteed aan het verkrijgen van inzicht in al lopende samenwerkingsinitiatieven en de provinciaal nog bestaande witte vlekken.

Vitale Regio Fryslân
Sinds 2016 werkt GGD Fryslân met steeds meer gemeenten en De Friesland in dit programma samen aan concrete lokale preventieprojecten. In 2021 is het programma beëindigd met een online slotmanifestatie, een tweetal verantwoordingsrapportages en een online magazine. Sommige pilots lopen nog, andere zijn afgerond. In het programma is veel geleerd over data en onderzoek en het samenwerken, ondersteund door de AWPG. Dit heeft onder andere geleid tot een subsidieaanvraag voor de FPA. Bij de inrichting van de FPA is voortgeborduurd op de lessen vanuit Vitale Regio. De lessen per thema/project gaan mee naar de FPA.

Friese Preventie Aanpak
In 2021 legden wij het fundament voor de Friese Preventie Aanpak. Samen met alle achttien Friese gemeenten, verzekeraar de Friesland en vele andere partners werken wij aan een brede aanpak op het gebied van preventie. De FPA betekent een herijking en verrijking van de (leefstijl)programma's en initiatieven die Fryslân nu al rijk is.

Als GGD hebben wij in 2021 binnen de FPA dan ook met de betrokken gemeenten en partners toegewerkt naar programmaoverstijgend bundelen van inspanningen. Dit betreft oa Nuchtere Fries, Rookvrije Generatie en Nuchter over Gewicht. Door een integrale aanpak is er meer samenhang en werken mensen binnen de bestaande initiatieven intensiever samen. Dat moet leiden tot een groter positief effect in de resultaten. De FPA is vernieuwend door het stimuleren van een doelgroep- en persoonsgerichte aanpak met een focus op levensfasen (Lyts, Jong, Grut en Wiis). De kracht van de FPA ligt in het bundelen van alle kennis en ervaring én het maken van verbinding. Met andere woorden: WETEN wat werkt, DELEN wat werkt en DOEN wat werkt. Aletta Fryslan/AWPG ondersteunt bij het onderdeel het Weten en Delen.

Medische Milieukunde
Het is in 2021 eindelijk gelukt om de formatie van het team Medische Milieukunde op orde te brengen door kennis en kunde anders te verdelen en in te zetten. Om kennis en expertise voor Friesland voor de langere termijn te borgen is Noordelijke samenwerking noodzakelijk. De eerste stappen hiertoe zijn gezet en dit wordt in 2022 verder uitgewerkt.

Voor het Noord-Nederlandse piket gevaarlijke stoffen (GAGS, geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen) is een beleidsadviseur gezondheid in opleiding.

2.3. Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

De indicatoren voor deze pijler:

Percentage jongeren dat recentelijk heeft verzuimd:
Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal jongeren dat recentelijk school heeft verzuimd en het totale aantal jongeren.

Indicator	2019	2016
Percentage jongeren dat recent ziek is geweest	31%	31%
Percentage jongeren dat recent heeft gespijbeld	17%	16%

Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met mishandeling:
Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal jongeren dat ooit te maken heeft gehad met mishandeling en het totale aantal jongeren.

Indicator	2019	2016
Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met lichamelijke mishandeling	4%	5%
Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met geestelijke mishandeling	14%	19%

Programma Kansrijke start
Uit onderzoek blijkt dat de eerste 1000 dagen na de conceptie van cruciaal belang zijn voor de gezondheid van een mens. De geïnvesteerde euro in gezondheid is in deze fase van het leven het meest effectief. Het landelijke actieprogramma Kansrijke Start is het antwoord op de constatering dat deze 1000 dagen niet voor iedereen even kansrijk zijn. In 2019 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid de notitie 'een Friese coalitie Actieprogramma Kansrijke Start' vastgesteld.

Doel van de notitie: gezamenlijk interventies initiëren en kennis en ervaringen delen. Hiervoor hebben de gemeenten een regisseursrol bij GGD Fryslân belegd. Een betere samenwerking van alle betrokken partijen voor, tijdens en na de geboorte leidt tot meer kansen op een gezond leven voor kinderen in kwetsbare situaties. Het afgelopen jaar is het lerend netwerk Kansrijke Start tot stand gekomen en is de interventie Nu Niet Zwanger geïmplementeerd.

Interventie: Nu Niet Zwanger
Voor (potentiële) ouders met een verhoogde kwetsbaarheid is Nu Niet Zwanger (NNZ) ontwikkeld en gestart in 2020. De belangrijkste resultaten toe nu toe: Aandachtsfunctionarissen zijn getraind het trainingsaanbod is geaccrediteerd. De contacten met ketenpartners worden blijvend uitgebreid en het uitrollen naar wijk- en gebiedsteams is gestart. De samenwerking met de Friese ziekenhuizen staat.

Tot en met het derde kwartaal gingen 100 mannen en vrouwen een gesprek aan over hun kinderwens, seksualiteit en anticonceptie, 73% kiest ervoor om hun kinderwens 'nu' geen gestalte te geven. Tevens zijn er nieuwe werkdocumenten afgerond. De wijk -en gebiedsteams kunnen, vanwege drukte en veelvuldige wisseling van functies Nu Niet Zwanger nog niet overal volledig integreren.

Het ministerie van VWS ziet NNZ als een effectief programma. Daarom heeft zij voor het Friese programma opnieuw financiering ter beschikking gesteld als stimuleringsbijdrage, op voorwaarde van cofinanciering. In 2022 leggen wij een voorstel voor aan de Bestuurscommissie Gezondheid.

Infectieziekte bestrijding (IZB)
Naast Covid-19 zijn er vanuit het expertteam IZB andere resultaten behaald, onder andere op het vlak van het managen van uitbraken van andere infectieziekten.

ABR zorgnetwerk (regionale samenwerking Antibioticaresistentie)
De -pandemie heeft de activiteiten van het ABR zorgnetwerk overschaduwd. In het zorgnetwerk participeren de drie noordelijke GGD-en. De inspanningen die dit netwerk ondanks covid verrichtte:
- antibiotica stewardship voor huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde en
- infectiepreventie voor verpleeg- en verzorgingshuizen en woonzorgcomplexen.

TBC – noordelijke samenwerking
Na een aanvankelijke lastige start in 2021 zijn in de loop van het jaar alle screenings en vaccinaties rondom TBC uitgevoerd. In het laatste kwartaal is er gekeken hoe de samenwerking met collega's van GGD 'en in het Noorden kan worden geoptimaliseerd. Dit is noodzakelijk om de expertise te borgen nu de incidentie terugloopt en de expertise bij ketenpartners afneemt.

Friesland maakt onderdeel uit van het Regionaal Expertise Centrum Noord Oost (REC NO) en vormt daarin samen met Groningen en Drenthe een sub regio. In 2022 wordt gekeken hoe wij met elkaar meer uniform en op basis van landelijke richtlijnen kunnen gaan werken. Daarbij willen wij de kennis bundelen in een bovenregionaal TBC expertiseteam, die ook lokaal de TBC bestrijding blijft uitvoeren.

Reizigers- en beroepsvaccinaties
Door corona heeft het team Reizigers- en beroepsvaccinaties veel minder cliënten gezien dan regulier. Het product Reis- en beroepsvaccinaties heeft daardoor aanzienlijk minder inkomsten gegenereerd. Een minimale hoeveelheid spreekuren is doorgegaan. Daarbij ging het hoofdzakelijk om consulten voor beroepsvaccinaties en enkele reizigersconsulten. Medewerkers uit dit team zijn volop ingezet binnen de corona uitvoeringsorganisatie van de GGD. Het negatief financieel resultaat voor 2021 wordt gecompenseerd door het Ministerie van VWS. In 2022 vervalt de mogelijkheid om verliezen als gevolg van minder inkomsten te compenseren.

Publieke Gezondheid Asielzoekers
Team Publieke Gezondheid Asielzoekers verzorgt de jeugdgezondheidszorg, infectieziekten-bestrijding, gezondheidsvoorlichting en hygiënezorg voor de asielzoekers. Ten opzichte van eerdere jaren is in 2021 een grotere groep asielzoekers naar Nederland gekomen. In Leeuwarden is daarom een noodopvangcentrum ingericht. Door de grotere instroom van gezinnen is jeugdgezondheidszorg drukker dan verwacht. Er is veel aandacht voor voorlichting en het team speelt een belangrijke rol bij de aanpak bij van corona-besmettingen.

De aanbesteding die in 2020 door COA is gedaan, heeft geleid tot andere financiering dan gewend. Ondanks toezeggingen werkt het benodigde registratiesysteem nog niet. Daarom blijft de vastgestelde reservering nodig in verband met onzekerheid over de financiering.

Rijksvaccinatie programma
GGD Fryslân voerde in 2021 alle activiteiten met betrekking tot het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) zijn in 2021 door GGD Fryslân uit. Op basis van onze eigen opkomstcijfers zien wij een lagere opkomst. Uit de landelijke opkomstcijfers van het RIVM blijkt dat de deelname voor de verschillende vaccinaties in Friesland nog steeds hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Dit geldt voor zowel de DKTP, BMR, HVP, MenACWY als de zuigelingen vaccinaties. Dit betreft voorlopige opkomstcijfers. Deze cijfers zijn een indicatie voor de vaccinatiegraad, in juni 2022 worden de definitieve vaccinatiegraad cijfers 2021 gepubliceerd.

In het 3de kwartaal van 2021 is gestart met de implementatie van het informed consent (IC), welke per 1 januari 2022 ingaat. De technische implementatie hiervan is goed verlopen en succesvol afgerond, echter met name over de monitoring van de vaccinatiegraadcijfers zijn nog zorgen. De bestuurscommissie is hierover in oktober en november geïnformeerd. Landelijk is hiertoe ook opgeschaald. In 2022 zal dit verder een vervolg krijgen.

2.4. Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

GGD Rampen Opvang plan
Het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) beschrijft de taakverdeling en samenwerking bij vier processen waar de GGD voor verantwoordelijk is bij een crisis of ramp, te weten: Infectieziektebestrijding, Medische Milieukunde, Psychosociale hulpverlening en Gezondheidsonderzoek bij rampen.

Ieder jaar organiseert de GGD Fryslân opleiding-, training- en oefenactiviteiten om voorbereid te zijn op een ramp en/of crisis. Vanwege Corona en daarmee de belasting op de werknemers zijn er in 2021 geen activiteiten uitgevoerd. Het budget is daarmee niet volledig uitgeput in 2021. De onderbesteding wordt verrekend met de meer/ minderkosten coronaregeling van VWS.

Aanpak ter Voorkoming van Escalatie
De AVE is een op- en afschaal methode die dreigende escalerende situaties op het gebied van sociale veiligheid helpt voorkomen, beperken en/of beëindigen.

GGD Fryslân heeft de opdracht om Friese gemeenten bekwaam te maken en te houden in het werken met de AVE. Ieder jaar inventariseert GGD Fryslan de leerbehoefte bij gemeenten op het gebied van de AVE. Op basis hiervan organiseert GGD Fryslan lokaal en/of regionaal een opleidings-, trainings- en/of oefenprogramma waar gemeenten (en soms ook ketenpartners) aan kunnen deelnemen.

Van het geplande oefenprogramma heeft in 2021 slechts de themabijeenkomst voor gemeenten en ketenpartners doorgang kunnen vinden. Daarmee is de subsidie voor 2021 nihil, zowel voor de gemeentelijke bijdrage als voor de subsidie via Algemeen Zorgnetwerk Noord Nederland (AZNN). In 2022 zal een nieuw oefenprogramma worden gepland.
Zorg en veiligheid
Voor Zorg en Veiligheid heeft GGD Fryslân in 2021, in opdracht van de portefeuillehouders Zorg &Veiligheid, een visie opgesteld. Deze visie is in de bestuurscommissie van 6 oktober besproken en formeel vastgesteld in de vergadering van 25 november 2021. GGD Fryslân wil zich op het gebied van Zorg en Veiligheid met name richten op preventie en vroeg-signalering. Het concretiseren van de visie vindt plaats samen met andere partners op het terrein van sociale veiligheid. Daarbij wordt gekeken hoe werkzaamheden van GGD Fryslân een oplossing kunnen bieden voor de problematiek die wordt ervaren in gemeenten.
Openbare Geestelijke Gezondheidzorg (OGGZ)

In het kader van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg kent GGD Fryslân het meldpunt voor problematische woonhygiëne. Sinds 2019 is daar het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag bijgekomen.

Het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag biedt de mogelijkheid om op een laagdrempelige wijze een melding te doen over iemand waarover je je zorgen maakt. Het meldpunt ontvangt, adviseert, trieert en zet de melding waar nodig door naar een passende vervolgorganisatie. Deze pilot liep 31 december 2021 af. Het meldpunt heeft in 2021 in totaal 247 meldingen verwerkt. Dit is een toename in vergelijking met 2020 (192) en zeer waarschijnlijk te verklaren door meer (landelijke) bekendheid van het nummer.

De bestuurscommissie heeft op 6 oktober 2021 ingestemd met het verlengen van de uitvoering door GGD Fryslân van de verplichte taken Wvggz en het meldpunt voor 2 jaar, met een optie tot vier keer een jaar verlenging. Daarmee zijn alle Colleges van Burgemeester en Wethouders van de 18 Friese gemeenten gevraagd om dit formeel te beleggen bij de GGD door middel van dienstverleningsovereenkomsten. Dit geldt voor het meldpunt en de verplichte taak uit de Wet verplichte GGZ: het horen en doen van verkennend onderzoek.

Het is de bedoeling dat in 2022 via het meldpunt zorgwekkend gedrag ook bemoeizorg kan worden ingezet voor mensen die zorg mijden. Samen met Sociaal Domein Fryslân, die hiervoor subsidie ontvangt, gaan wij dit in 2022 verder vormgeven.

De Wet Aanpak Multiproblematiek Sociaal domein (WAMS) moet bijdragen aan een betere zorg voor inwoners met meerdere complexe problemen en treedt medio 2023 in werking. Met de verbinding tussen Meldpunt Zorgwekkend Gedrag en bemoeizorg, hebben de gemeenten een meldpunt waar niet acute hulpvragen kunnen worden neergelegd. Om een goede behandeling van de meldingen mogelijk te maken, wordt met dit wetsvoorstel voorziet in een betere juridische basis voor de gegevensverwerking door de meldpunten.

Forensische Geneeskunde
De aanbesteding Medische Arrestantenzorg (MAZ) is in augustus 2021 uitgesteld voor twee jaar na de aanvankelijke publicatie van de tender in juni 2021. Daardoor blijft deze onder het huidige contract vallen en voert GGD Fryslân deze uit in de eigen regio. Voor 2021 heeft dit geen financiële impact.

Er ligt wel een inhoudelijke opdracht ten behoeve van de Forensische zorg in het algemeen. Vanaf januari 2022 zal onder penvoering van de GGD Drenthe uitvoering gegeven worden aan samenwerking Forensisch Geneeskunde in Noord Nederland. De Noordelijke samenwerking is vertraagd door de vele extra werkzaamheden die covid bij de project/werkgroep leden met zich meebracht, maar ook door de aanbesteding van de MAZ. In 2021 is gewerkt aan:

- samenwerkingsovereenkomst FG 3Noord met heldere kaders;
- voorbereidingen waardoor de forensische ondersteuners de komende maanden verder gaan samenwerken om te komen tot één team forensisch ondersteuners Noord Nederland;

Naast samenwerking in het noorden startten er in Fryslân twee artsen met in de opleiding tot forensisch geneeskundig arts (AIO's). Het opleiden van AIO's FG is intensief en vraagt veel begeleiding. De opleidingsduur is dan ook substantieel verlengd naar twee jaar en in de toekomst wordt dit zelfs 3 jaar.

Ook is er in het afgelopen jaar aandacht geweest voor het verder scholen van de verpleegkundigen voor forensische ondersteuning. Daarnaast zijn er twee nieuwe verpleegkundigen opgeleid voor het afnemen van bloedproeven. Ook is besloten om deze groep ook 24/7 in te zetten te gaan inzetten voor de bloedproeven. Zij nemen dit werk over van de forensische artsen.

2.5. Pijler 4: Toezicht houden

Inspecties kinderopvang
In 2021 hebben we niet alle jaarlijkse inspecties/ steekproeven uit kunnen voeren als gevolg van Corona (90% is wel gedaan). In 2021 is niet voldaan aan de norm van 100%. De afwijking van de 100% norm is goed onderbouwd en gedocumenteerd. In Friesland maken we op maat afspraken op basis van een algemeen landelijk handelingsperspectief. Er is goede afstemming met gemeenten en daar waar het kan wordt nog digitaal geïnspecteerd. Ten opzichte van de landelijke realisatie (80%) scoort Friesland met 90% relatief hoog.

Financiële compensatie is in 2021 nog vanuit VWS-coronamiddelen. Dit jaar is er deels al voorgesorteerd op de nieuwe taak/ontwikkeling, zoals de verhoging van het percentage steekproeven bij gastouders. Dit zal per 1-1-2023 uitgevoerd moeten worden en hiervoor is capaciteitsuitbreiding in voorbereiding.

Inspecties tattoo/piercing/permanente make-upstudio's, schepen, azc's en prostitutiewerkplekken
Alle aanvragen in 2021 op basis van contracten, vergunningen of internationale afspraken zijn uitgevoerd.

Er zijn 42 schepen onderzocht. Ten opzichte van 2020 zijn er iets meer inspecties geweest in tattoo-,piercing- en permanente make-upstudio's. Dit heeft te maken met het verlopen van de driejaarlijkse vergunningen in 2021 (53 in totaal). Er zijn twee extra inspecties uitgevoerd bij de noodopvang van azs's. Er zijn vijf inspecties uitgevoerd op prostitutiewerkplekken. De uitgevoerde inspecties zijn qua aantallen vergelijkbaar met het jaar 2020.

WMO toezicht
In 2021 startten wij in één gemeente gestart met WMO-toezicht (met zes onderzoeken). Tweeandere gemeenten dienden een aanvraag in. In 2022 informeren wij de bestuurscommissie over de verdere ontwikkeling.